

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens åtgärder för 2026 inom Miljö- och klimatprogrammet

Inom ramen för nämndens ordinarie verksamhet utförs åtgärder inom miljö- och klimatprogrammet, i synnerhet genom miljöbalkstillsynen, i planarbetet och i bygglovsprövningen. Av denna bilaga framgår förslag på åtgärder för miljö- och stadsbyggnadsnämnden under 2026 för att bidra till att uppnå miljö- och klimatprogrammets mål och uppdrag.

Miljö- och klimatprogrammet har ett övergripande mål: *Danderyd ska ha en god och hälsosam miljö samt arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling*. Programmets genomförandetid är till och med 2030 vilket för med sig att val av åtgärder, insatser, inriktning sker successivt över tid och att åtgärder kopplade till alla sex fokusområden inte väljs för nämnden årligen. Uppföljning och analys av genomförda aktiviteter utgör ett kriterium för kommande val av aktiviteter.

Åtgärder läggs in i respektive nämnds verksamhetsplaner för 2026 och följs upp i ett eget ärende till kommunstyrelsen. Övergripande aggregerad uppföljning av nämndernas valda åtgärder görs för kommunstyrelsen i samband med redovisning av miljö- och klimatprogrammets 17 gröna indikatorer.

Fokusområdena

1.Begränsad klimatpåverkan

Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa utsläppen av växthusgaser och luftföroreningar.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden
1.1. Kommunen ska arbeta för att de som bor och verkar i Danderyd minskar växthusgasutsläppen	1.1.1. Kommunens utsläpp av växthusgaser minskar med 63 procent till år 2030 per invånare med 1990 som basår. (Sveriges klimatmål, icke-handlande sektorn)	När upphandling sker ska hållbarhetskrav samt energieffektiviseringskrav ställas där det är relevant och möjligt.	Återrapportering i ordinarie uppföljning.
		Information om miljöanpassat byggande, solenergi och energieffektivisering. Information ska ske löpande i byggprocessen i samband med tekniskt samråd och i den rådgivning som kontoret ger.	Återrapportering i ordinarie uppföljning.

2.Frisk luft

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa luftföroreningar.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden
2.1 Luftkvaliteten i Danderyds kommun ska förbättras	2.1.1 Luftkvaliteten längs E18 ska förbättras	Mätning av luftkvalitet genomförs av kommunen. Mätningar pågår sedan maj 2022 vid Danderyds gymnasium (permanent mätstation) och vid mobil mätstation som flyttas årligen.	Miljöavdelningen granskar inkommande månadsrapporter.

3.Friskt vatten

Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska främjas. Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa utsläppen av näringsämnen och föroreningar till sjöar, vattendrag och hav.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden
3.1 Belastningen av näringsämnen och föroreningar till vattendrag, sjöar och kustvatten ska minska	3.1.1 Minska mängden förorenat vatten till dag- och spillvattennätet	I alla delar av kontorets uppdrag ge råd, genomföra tillsyn och informera för att minska mängden förorenad dag- och spillvatten som når recipient.	Uppföljning av antalet ärenden, inspektioner eller kontakter samt utfallet av dessa som kontoret haft.
3.2 Statusen för sjöar och kustvatten får inte försämrats och kustvattnet ska uppnå god status i enlighet med vattendirektivet	3.2.1. Arbeta efter Hav- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram för att uppnå god ekologisk status	Årlig tillsyn på båtklubbar och hamnar med fokus på att öka kunskapen och säkerställa att åtgärder utförs för att minska påverkan på vattenmiljön. Fokus under 2026 är båtbottnfärger.	Antalet inspektioner samt löpande uppföljning inom ordinarie tillsyn.
	3.2.3 Vattenkvaliteten vid kommunens sjöar och strandbad ska förbättras	Säkerställa att regelbundna badvattenprover tas, redovisas samt granskas under badsäsongen och att åtgärder görs om det finns ett behov.	Genom årlig hälsoskyddstillsyn samt uppföljning.
3.3. Hållbar dagvattenhantering ska genomföras	3.3.1. Kommunen ska i plan- och bygglovsprocessen förorda hållbar dagvattenhantering	Information i bygglovsdialog om hållbar dagvattenhantering, höjdsättning, vatten till grönyta och skyfall.	Information ska ges (enligt fastställda rutiner) i samband med rådgivning, bygglovsprövning och tekniskt samråd.

4. Biologisk mångfald

Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att gynna och förstärka den biologiska mångfalden. Danderyds kommun ska verka för att vid samhällsbyggande och förvaltning bygga in biologisk mångfald för att främja ett rikt växt och djurliv.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden
4.2 Biologisk mångfald ska främjas	4.2.3 Den biologiska mångfalden ska värnas i de kommunala naturreservaten	Beaktas inom ramen för reservatstillsynen	Beskrivning av årets reservatstillsyn.

5.God bebyggd miljö

Danderyds kommuns bebyggda miljö ska vara god och hälsosam. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Danderyds kommun ska planera och bygga miljöanpassat samt verka för en giftfri miljö och minskat buller.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden
5.1. Påverkan från trafikbuller ska minska	5.1.1. Andelen boende som är bullerstörda av väg- och spårtrafik ska minska.	Genom tillsyn av kommunens spår- och vägnät säkerställa att bullerriktvärden inte överskrids och att berörda aktörer vidtar åtgärder vid behov.	Utförd tillsyn. Sammanställning av bullerklagomål som överskridit riktvärdena.
5.5 Kommunen ska verka för en modern trädgårdsstad och en hållbar stadsmiljö	5.5.5. Grönytefaktor ska beaktas i plan och exploatering	Använda grönytefaktor i lämpliga planer.	Redovisning av antal planer där grönytefaktor tillämpats i den årliga uppföljningen.

6. Giftfri miljö

Miljön i Danderyds kommun ska vara fri från ämnen som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Danderyds kommun ska arbeta aktivt med utfasning av farliga ämnen och kemikalier och underlätta för de som bor och verkar i kommunen att få en giftfri miljö.

MÅL	UPPDRAG	Nämndens åtgärd	Hur mäter vi åtgärden
6.6. Antalet förorenade områden i kommunen ska minska	6.6.1. Utredningar och åtgärder enligt Strategi för förorenade områden	Ansvarsutredningar och undersökningar av prioriterade objekt ska genomföras och därefter ska åtgärder påbörjas.	Sammanställning av pågående arbete inom ramen för Strategi för förorenade områden.
	6.6.2. Förorenade områden som ligger i närhet till förskolor och skolor samt områden med risk för skred och ras ska vara utredda och åtgärdade till 2030.	Genom tillsyn ska ansvarsutredningar och undersökningar av prioriterade riskklassade objekt (riskklass 1 och 2) göras och vid behov ska åtgärder genomföras. Övriga objekt undersöks och åtgärdas genom tillsyn vid exploatering och byggande.	Andel av aktuella riskområden som har hanterats.